



Japonia – kraj kwitnącej wiśni





Azja Japonia

Stolica

Tokio

Danie narodowe

sushi (ryż z dodatkiem surowych owoców morza),
yakimono (ryby pieczone na ruszcie),
tsukemono (warzywa marynowane),
nimono (gotowane zupy oraz potrawy z ryb, warzyw i owoców morza)

Filmy animowane
i postacie z bajek

Pokemony, manga

Flaga



- ✚ Pierwsi mieszkańcy zasiedlili archipelag japoński ponad 100 tysięcy lat temu, kiedy był on jeszcze częścią lądu kontynentu azjatyckiego.
- ✚ Odkrycia archeologiczne wykazały, że ludność zamieszkująca archipelag w epoce kamienia łupanego (erze paleolitycznej) żyła głównie z myślistwa i zbieractwa.
- ✚ Era neolityczna, 10 tys. lat wstecz, to okres wyrobu narzędzi z kamienia gładzonego, rozwoju zaawansowanej sztuki myśliwskiej uprawianej przy pomocy łuków i strzał, a także wyrobu glinianych naczyń do gotowania i przechowywania żywności.
- ✚ Trwająca od około 8.000 do 300 roku p.n.e. epoka zwana jest okresem Jomon, od słowa jomôn (zdobiony sznurkiem), określającego styl garncarski.
- ✚ Rolnictwo, polegające głównie na uprawie ryżu, a także techniki obróbki metalu, dotarły z kontynentu azjatyckiego około 300 roku p.n.e.
- ✚ W życiu codziennym mieszkańcy Japonii posługiwali się narzędziami rolniczymi z żelaza, by uzyskać większe plony.
- ✚ Do obrzędów religijnych natomiast służyły im miecze i lusterka z brązu.
- ✚ W wyniku podziału pracy zwiększył się w owym czasie dystans pomiędzy
- ✚ Klasą rządzących i rządzonych i powstało wiele drobnych państweczek.
- ✚ Epoka trwająca od 300 roku p.n.e. do 300 roku n.e. zwana jest okresem Yayoi, od rodzaju wyrobów garncarskich wykonywanych na kole.
- ✚ W wyniku postępującego procesu łączenia się drobnych państweczek, w IV wieku n.e. naród znalazł się pod rządami silnego ośrodka władzy w Yamato (obecnej prefekturze Nara).
- ✚ Okres od IV do VI wieku charakteryzuje ogromny postęp w rolnictwie oraz asymilacja - za pośrednictwem Korei - kultury chińskiej, w tym konfucjanizmu i buddyzmu.
- ✚ Do końca IV wieku Japonia nawiązała kontakty z królestwami Półwyspu Koreańskiego.
- ✚ Z Korei dotarły do Japonii takie rodzaje rzemiosł, jak tkactwo, obróbka metali, garbowanie skór czy budowa statków, które pierwotnie rozwinęły się w Chinach za czasów dynastii Han.
- ✚ Przyjawszy ideograficzne pismo chińskie, Japończycy opanowali za jego pośrednictwem podstawy medycyny, poznali tajniki kalendarza i astronomii oraz filozofię Konfucjusza.
- ✚ Buddyzm dotarł do Japonii w 538 roku z Indii, przez Chiny i Koreę. Chiński system władzy państwowej posłużył władcom japońskim za wzór, na którym oparli budowę własnego systemu.
- ✚ Pierwsza stała stolica kraju, Nara, została założona na początku VIII wieku.
- ✚ Przez ponad 70 lat, od 710 do 784 roku, rezydowała tu japońska rodzina cesarska, stopniowo poszerzając swe wpływy.
- ✚ Wcześniej, stolicę - czyli siedzibę dworu cesarskiego - często przenoszono na obszarze mieszczącym się wokół obecnych miast Nara, Kioto i Osaka.

- ✚ Nową stolicę wybudowano w Kioto w 794 roku, na wzór ówczesnej stolicy Chin. Pozostała ona siedzibą cesarską przez ponad tysiąc lat.
- ✚ W okresie Muromachi trwającym ponad dwieście lat, od 1338 do 1573 roku, surowe reguły rycerski bushidô znalazły wyraz w twórczości artystycznej i praktykach religijnych, pozostawiając niezatarty ślad w sztuce japońskiej, którą po dziś dzień cechuje klasyczna powściągliwość i prostota.

U wschodnich wybrzeży Azji, na czterech dużych wyspach oraz prawie czterech tysiącach drobnych wysepek leży Japonia.

Państwo to ma powierzchnię 377,9 tys. km², czyli jest nieco większe od Polski.

Mieszka tam 126,5 mln ludzi – ponad trzykrotnie więcej niż w naszym kraju.

Japonia jest trzecim mocarstwem gospodarczym na świecie.

- ✚ Archipelag Wysp Japońskich ciągnie się łukiem o długości około 2,5 tys. km wzdłuż wschodniego wybrzeża Azji, z północnego-wschodu na południowy-zachód.
- ✚ Jego trzon stanowią 4 duże wyspy – Hokkaido, Honsiu, Kiusiu i Sikoku – oddzielone od Azji Morzem Japońskim, a od zachodu oblewane wodami otwartego Oceanu Spokojnego.
- ✚ Na południu znajduje się długi, złożony z drobnych wysepek archipelag Riukiu.
- ✚ Na dnie oceanu, równoległe do wysp biegną podmorskie rowy oceaniczne o głębokości od 6 do 10 km: Rów Japoński – 8412 m. p.p.m., Rów Izu-Ogasawara – 9710 m. p.p.m.
- ✚ Wyspy Japońskie są wynurzoną grzbietem podmorskiego łańcucha górskiego, który powstał w wyniku zderzenia się płyt litosfery.
- ✚ Cały ten obszar jest więc aktywny sejsmicznie – występują w nim częste trzęsienia ziemi oraz znajdują się liczne czynne wulkany.
- ✚ Wiąże się to z położeniem archipelagu w „Ognistym Pierścieniu Pacyfiku”. W Japonii znajduje się 160 wulkanów, z których 46 przejawia stałą aktywność.
- ✚ Najslynniejszym wulkanem jest Fudzi o wysokości 3776 m n.p.m. będący jednocześnie najwyższym punktem w Japonii, a jego stożek jest symbolem kraju.

Wielkim zagrożeniem dla ludzi są trzęsienia ziemi. W Japonii rocznie notuje się około 5 tys. wstrząsów sejsmicznych.

- ✚ Wnętrze wysp zajmują wysokie góry i wyżyny, a niziny zajmują tylko 15% powierzchni w strefie wybrzeży narażonych na uderzenie tsunami;

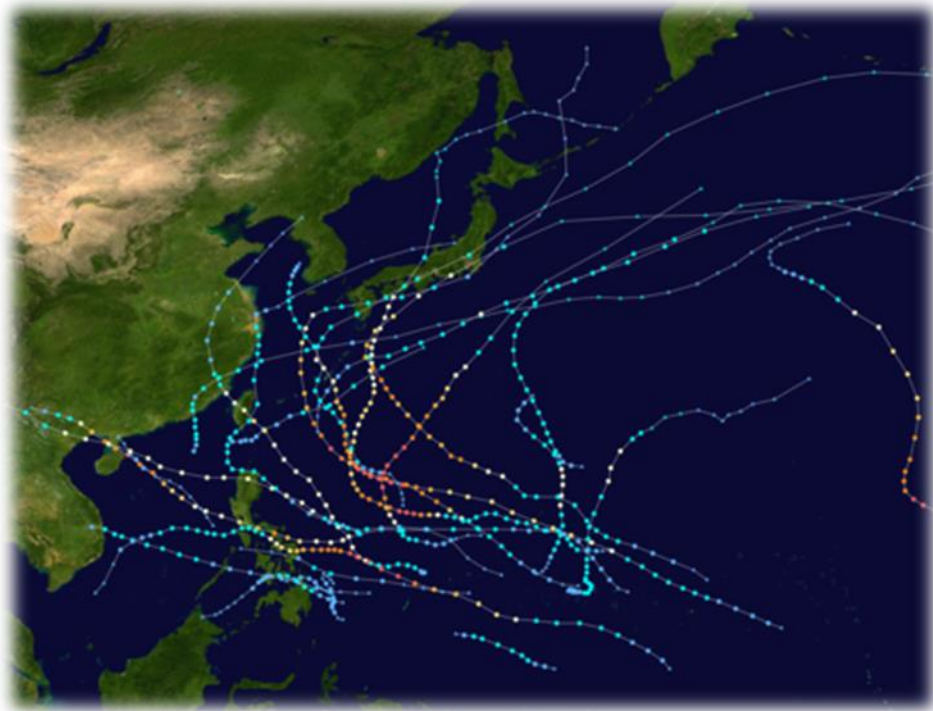
- ✚ w okresie od lipca do października występują tajfuny – silne wiatry z obfitymi opadami;
- ✚ ważnym elementem środowiska naturalnego, który sprzyjał osadnictwu na Wyspach Japońskich, była doskonale rozwinięta linia brzegowa.



W środkowej części wyspy Honsiu znajdują się góry nazywane Alpami Japońskimi, których wysokości przekraczają 3 tys. m n.p.m.



Wulkan Mt. Meakán (1499 m n.p.m.) na wyspie Hokkaido – jego ostatnia duża erupcja miała miejsce w 1998 roku



*Trasy przemieszczania się tajfunów nad Azją Wschodnią – w tym Japonią
– w 2014 roku*

- ✚ Dzisiaj w Japonii mieszka 126,5 mln ludzi i stanowią oni jedenasty co do liczby ludności naród na świecie.
- ✚ Japonia położona na wyspach była i jest *jednolita narodowościowo*.
- ✚ Japończycy stanowią 98,5% ogółu ludności.
- ✚ Średnia gęstość zaludnienia jest dosyć duża i wynosi 335 osób na 1 km² – dla porównania w Polsce są to 123 osoby na 1 km².
- ✚ Rzeczywiste rozmieszczenie ludności jest w Japonii bardzo nierównomierne.
- ✚ Wpływa na to głównie rzeźba terenu oraz historyczne uwarunkowania związane z osadnictwem.
- ✚ Największe skupisko ludności, zwane *Japońskim Megalopolis* rozciąga się w południowej części wyspy Honsiu, od Niziny Kanto, na której leży Tokio – stolica kraju – aż po północną część wyspy Kiusiu. W tym pasie znajduje się 10 spośród 12 japońskich miast liczących więcej niż 1 mln mieszkańców.
- ✚ Japońskie miasta zmieniają swoje oblicza.
- ✚ Trzęsienia ziemi uniemożliwiały dawniej wznoszenie wysokich budowli.
- ✚ Do 1961 roku obowiązywał zakaz wznoszenia budynków wyższych niż 31 m. Nowe technologie oraz wysoki poziom techniki pozwalają obecnie na wznoszenie

budynków do 200 metrów wysokości. Spowodowało to powstanie wysokiej zabudowy w centrach wielkich miast i nowo budowanych dzielnicach na ich obrzeżach. Współczesna technika umożliwiła także budowę potężnych mostów łączących wyspy oraz połączenie ich podmorskimi tunelami.



Tokio – stolica Japonii i największe miasto kraju liczące ponad 8 mln mieszkańców; wraz z Jokohamą, Chibą i mniejszymi miastami tworzy największą na świecie aglomerację miejską, w której mieszka około 38 mln osób



Tokio jest światową metropolią, która tętni życiem do późnych godzin wieczornych



Wielki Most Seto łączy ze sobą dwie japońskie wyspy – Honsiu i Sikoku



Tzw. „Złoty Pawilon” w Kioto – pierwszej stolicy Japonii

Japonia jest trzecią światową potęgą gospodarczą (po USA i Chinach), biorąc pod uwagę wielkość Produktu Krajowego Brutto.



Kopuła Bomby Atomowej w Hiroszynie przypomina o zburzeniu miasta przez Amerykanów w 1945 roku



Jokohama w aglomeracji Tokio to jeden z największych portów morskich świata



Szybkie japońskie pociągi Shinkansen rozwijające prędkość ponad 400 km/h



Elektrownia fotowoltaiczna w okolicach Nagoi – wykorzystuje ona promieniowanie słoneczne do produkcji energii elektrycznej

*Japońskie ogrody to wyjątkowo piękne, zadbane i dopracowane obiekty
tamtejszej kultury*



POD SAKURAMI, CZYLI JAK BRZMI WIOSENNY PIKNIK W JAPONII



Chociaż wiśnie w Japonii dawno już przekwitły, powiedzmy sobie parę słów o japońskich onomatopejach, które można usłyszeć chociażby podczas hanami.

- ✚ W Japonii wiosna to przede wszystkim pora oglądania kwiatów, czyli tak zwanego *hanami*. Czas wszechobecnych pikników pod drzewami wiśni, podczas których jedzenia, picia i śmiechu jest co niemiara - w końcu wiśnie rozkwitają raz w roku.
- ✚ Gdy tylko skończy się *hanami*, Japończycy idą spać, a nazajutrz wracają do szarej rzeczywistości szkoły i pracy. Pracy bardziej niż zwykle wytężonej, bowiem w Japonii wszystko zaczyna się wiosną - w kwietniu - kwitnienie kwiatów, rok szkolny, rok akademicki i rok budżetowy. Jednak początek wiosny za sprawą przemian w przyrodzie i chwil wytchnienia w postaci pikników to czas szczególnie emocjonalny i piękny.
- ✚ Dlatego wydaje się, że jego duch w sposób szczególny udziela się Japończykom, którzy używają przy okazji wspólnego biesiadowania wielu symbolizmów dźwiękowych.
- ✚ **Jeśli właściwie wybierzemy** trasę podczas podróży po Japonii, będziemy mogli cieszyć się kwitnącymi wiśniami nawet dwa miesiące. Najlepiej zacząć na Okinawie pod koniec lutego i skończyć na północnych krańcach wyspy Hokkaido – często dopiero w połowie maja. Oprócz Japonii obchody święta kwitnącej wiśni organizuje... Waszyngton. Zbliży się właśnie setna rocznica pierwszego takiego wydarzenia, kiedy w 1912 r. Japonia podarowała Stanom Zjednoczonym 3 tys. drzew wiśniowych jako symbol przyjaźni. Z pięknych parków wiśniowych słynie również Vancouver. Nawet w Polsce, pod Nowym Targiem, od kilku lat wspólnota Japończyków organizuje Dni Kwitnącej Wiśni.

Decydując się na podróż do Japonii, warto pomyśleć o magicznym sakura hanami. I choć nigdy nie będziemy mieli pewności, czy znajdziemy się tam we właściwym momencie, warto próbować.

Najlepsze miejsca na Dni Kwitnącej Wiśni

1. Matsumae Koen Park (Matsumae)

W ocenie Japończyków to jeden z najpopularniejszych i najbardziej znanych ogrodów kwitnącej wiśni w Japonii. Znajduje się w północnej części wyspy Hokkaido. Na jego terenie wśród 10 tys. drzew można znaleźć ponad 250 gatunków wiśni. Dzięki tej różnorodności kwitnące wiśnie można tam obserwować nawet przez ponad trzy tygodnie.

2. Hirosaki Koen (Hirosaki)

Liczący 49 ha park podczas Dni Kwitnącej Wiśni odwiedza milion osób. Jest jednym z najlepszych miejsc do obserwacji w regionie Tohoku, w prowincji Aomori. Rośnie tam ponad 2500 drzew. Szczególnie atrakcyjnie prezentują się kwitnące drzewa wiśni na tle XVII-wiecznego zamku, z którego słynie miasto Hirosaki.

3. Mobara Koen Park (Mobara)

Położony w prowincji Chiba, w mieście Mobara. W rozległym parku znajduje się zaledwie 3 tys. drzew, większość wokół urokliwego stawu. Samo miasto, leżące u wybrzeży Pacyfiku, często wybierają turyści na krótkie wakacje, jest bowiem popularnym ośrodkiem tenisowym i golfowym.

4. Nara Park (Nara)

Jeden z najbardziej znanych parków Japonii, utworzony w 1880 roku. Wpisany wraz z kompleksem Nara na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Żyje w nim ok. 1200 jeleni, które w religii shinto uznawane są za posłańców. W parku znajduje się 1700 drzew wiśniowych. Zabytkowe stare Nara było pierwszą stolicą Japonii i siedzibą dworu cesarskiego w latach 710–740 oraz 745–784. Po przeniesieniu stolicy do Heian-ky miasto stało się ważnym ośrodkiem klasztornym, ale utraciło znaczenie polityczne.

5. Kiyomizu-dera (Kioto)

Ten buddyjski kompleks świątynny jest jednym z najczęściej odwiedzanych miejsc w Kioto. Od ponad 1000 lat odgrywa znaczącą rolę religijną w historii Japonii. Kompleks drewnianych świątyń położonych na wzgórzu otoczony jest ogromnym, przepięknym parkiem. Rosną tu wiśnie dekoracyjne.

6. Park Ueno (Tokio)

Największy park w Tokio, uważany za najpopularniejszy park w Japonii. Zbudowany w drugiej połowie XIX wieku, na jego terenie mieści się kilka muzeów,

chramów szintoistycznych oraz najstarsze zoo w Japonii. W dniu wielkiego święta hanami znalezienie wolnej wiśni dla rodziny graniczy z cudem. W parku rozkwita kilkadziesiąt gatunków wiśni, razem około tysiąca drzew.

7. Cmentarz Aoyama (Tokio)

Niezwykłe malowniczy tokijski cmentarz porośnięty setkami drzew wiśni. Pierwszy cmentarz publiczny w Japonii, o powierzchni ponad 260 tys. mkw. Uchodzi za jedno

z najbardziej znanych miejsc w Tokio, gdzie można podziwiać kwitnące wiśnie. Jest także popularnym miejscem spotkań tokijczyków, w czym może z nim konkurować tylko stojący na stacji metra Shibuya pomnik Hachiko, psa legendy, uznanego w Japonii za wzór wierności.

8. Shinjuku Gyoen (Tokio)

Uchodzi za jeden z najpopularniejszych miejskich parków Tokio. Jest podzielony na trzy sektory: ogrody w stylu japońskim, angielskim i francuskim. W stawach pływają najżarłocześniejsze karpie świata – koi. Na jego terenie rośnie ponad 1300 drzewek wiśniowych.

9. Ogrody Świątyni Heian (Kioto)

Ogrody przy Świątyni Spokoju i Pokoju to oaza prostoty i ciszy. Dlatego działają niezwykle kojąco. Chętnie przychodzą tu młode pary, aby zrobić sobie okolicznościowe zdjęcia. To jedna z najbardziej interesujących świątyń w Kioto. Na terenie ogrodów, należących do kompleksu świątynnego, rośnie kilkanaście gatunków wiśni, m.in. odmiana z różowymi kwiatami.

10. Park dookoła zamku w Osace

Zamek w Osace, jedna z najważniejszych budowli w Japonii XVI-wieku, uszkodzony podczas nalotów bombowych w 1945 r., został odbudowany. Z zewnątrz przypomina swój samurajski pierwowzór, w środku jednak zaprojektowano nowoczesne wnętrza. Imponujący jest rozmach architektoniczny tego przedsięwzięcia – 13 obiektów o łącznej powierzchni 60 tys. metrów i 8 pięter – dlatego jest ono jedną z głównych atrakcji miasta. Wzdłuż kilkukilometrowej fosy okalającej zamek zasadzono kilka tysięcy drzewek wiśniowych.



WYPRAWA NA FRONT WIŚNIOWY



Ciekawostki ...

Co to są symbolizmy dźwiękowe?

- ✚ W języku japońskim to duża grupa wyrazów, a raczej jednostek leksykonu, klasyfikowanych w obrębie przysłówków (*fukushi*), a obsługujących funkcje charakterystyczne dla naszych wyrażen emocyjnych i dźwiękonaśladowczych.
- ✚ Jest to niejednorodna grupa słów opisujących to, co my wyrażamy, posługując się wykrzyknikami, ewentualnie zestawieniem czasownika z przysłówkiem, dookreślającym sposób wykonywania czynności lub zmiany stanu.
- ✚ Symbolizmów dźwiękowych w języku japońskim możemy naliczyć setki i nie ograniczają się one tylko do słów imitujących odgłosy zwierząt (*giseigo* - por. nasze wyrazy dźwiękonaśladowcze i wykrzyknienia z gatunku "kukuryku" albo "ach"), inne odgłosy i dźwięki (*giongo*, por. nasze onomatopeje z kategorii "trach", "bach", "buch"; "szuru-buru").
- ✚ Są to przede wszystkim *gitaigo*, czyli słowa opisujące określony stan albo wrażenie związane z jakimś bytem bądź akcją lub charakterystyczne dla jakiegoś stanu skupienia substancji, czy sposobu manifestowania się jakiegoś zjawiska (najbliższymi i chyba jedynymi przykładami wyrazów, które można byłoby uznać za odpowiedniki *gitaigo* w polszczyźnie byłyby "szast-prast" i "rach-ciach", to znaczy bardzo szybko oraz "łapu-capu", to znaczy niedbale).
- ✚ Widać, że są to wyrazy nieprzetłumaczalne albo trudne do przetłumaczenia inaczej niż opisowo.
- ✚ Dzieje się tak dlatego, że ostatnia grupa słów (stanonaśladowcze) jest w polszczyźnie prawie nieobecna, podobnie jak w innych językach europejskich.
- ✚ Natomiast - i to nie powinno nas zaskakiwać - słowa stanonaśladowcze szczególnie mocno obecne są na gruncie języków Azji Wschodniej, takich jak koreański i japoński.
- ✚ Ponieważ o japońskich symbolizmach napisano już bardzo wiele, ograniczę się do zaprezentowania i przetłumaczenia tych z nich, które często możemy usłyszeć na przykład podczas *hanami*:

uraura - przyjemnie i jasno (tak jak świeci wiosenne słońce)

Haru no uraura na hibi ga suki.

Lubię wiosenne dni, kiedy tak przyjemnie świeci słońce.

pokapoka - oznacza coś ciepłego, przyjemnego, szczególnie przy kontakcie ze skórą. Podczas wiosennego pikniku może służyć jako określenie ciepłego, przyjemnego powietrza, jak w przykładzie:

Haru ni naru to, kūki ga pokapoka suru kara, sanpo shite iru hito ga takusan mieru.

Kiedy przychodzi wiosna, jest ciepłe powietrze i widać wielu spacerujących ludzi.

O POCHODZENIU JAPONSKIEGO HUMORU SŁÓWKILKA



Z czego śmieją się Japończycy? Co sprawia, że na ich drobnych azjatyckich twarzach pojawia się promyk radości?

Odpowiedzi na powyższe pytania należy szukać już w czasach najdawniejszych.

- ✚ Utartym, zachodnim schematem postrzegania Japończyków jest to, że zazwyczaj nie pokazują oni zbyt wiele emocji.
- ✚ Jeśli już, śmiech kojarzony jest z nerwowym chichotem, który ma na celu ukryć ich prawdziwe intencje. Pojawia się w stresujących sytuacjach, maskuje zakłopotanie i niezręczność.
- ✚ Dorosły Japończyk powinien być spokojny i opanowany – swoją poważną miną ma prezentować godność i rozwagę.
- ✚ Nic bardziej mylnego. Wystarczy spędzić krótką chwilę w Kraju Kwitnącej Wiśni bądź zwyczajnie pobyc w towarzystwie kilku Japończyków, aby przekonać się, że jest to naród obdarzony dużym poczuciem humoru i śmiech odgrywa w ich życiu znaczącą rolę.

- ✚ Japończycy nie popadają w szablonowość, śmieją się dosłownie ze wszystkiego: z bufonady, monologów politycznych, gorzkich absurdów społecznych, codziennych perypetii, a także (i co najważniejsze) z samych siebie.
- ✚ Ludzie zawodowo zajmujący się opowiadaniem dowcipów nazywani są **rakugoka**, a sztuka opowiadania: **rakugo**.
- ✚ Uczni szacują jej powstanie na czasy ok. 400 lat temu, kiedy terytorium Japonii było podzielone na księstwa feudalne, a państwo pogrążone było w nieustających wojnach. Dowódca wojska nie mógł pozwolić sobie na choćby krótką chwilę snu, dlatego towarzyszył mu specjalnie wyznaczony sługa (*otogishu*), którego zadaniem było zabawianie swego pana humorystycznymi historyjkami.
- ✚ Wraz z początkiem XVII w. coraz popularniejsze anegdoty zaczęły trafiać do druku.
- ✚ Około 1670 roku rakugoka to już oficjalnie artysta, który posiada swój kramik na rogu ulicy i kłania się nisko pobliskim przechodniom.
- ✚ Drobną zmianą leży tylko w nazewnictwie: **rakugo** zastąpiono słowem **karukuchi**, które znane były odtąd jako „pogawędki”.
- ✚ Monologi te przekazywano następnie z pokolenia na pokolenie i co ciekawe, istnieją w repertuarze po dziś dzień, nieustannie wzbudzając śmiech widzów.
- ✚ Jedną z rzeczy, którą w **rakugo** widzowie lubią najbardziej, to bogata różnorodność słów, których używa się podczas wystąpień. Język japoński jest bogaty w tak samo brzmiące wyrazy.
- ✚ W zależności od zapisu słowo *kōkō* może np. oznaczać liceum, kopalnię, cnotę synowskiego posłuszeństwa wobec ojca lub piklowane warzywa. Równie ważny jest talent aktorski narratora: opanowanie przez niego dialektów i głosów, mimika twarzy oraz operowanie rekwizytami.
- ✚ **Wiersze i zagadki** .Innym typem gry słownej jest **senryu** – kunszt krótkich, satyrycznych historyjek wyrosłych z haiku.
- ✚ Zamiast w obserwacji codziennego życia, poeta **senryu** specjalizuje się w wyśmiewaniu realiów lokalnej społeczności.

Podsumowując –

Humor japoński ma bardzo bogatą historię. O tym, że Japończycy lubią i potrafią się śmiać, świadczy chociażby ilość publikacji, w których spotykamy się z humorystycznym bądź nawet satyrycznym podejściem do rzeczywistości. Mieszkańcy Kraju Wschodzącego Słońca wykorzystują śmiech do tłumaczenia i interpretacji powszechnie spotykanych zjawisk.

To nie tylko poważni, ułożeni pracusie.

Za maską rozważli kryje się bowiem duża dawka energii i świeżego spojrzenia – z przymrużeniem oka.

NAJWCZEŚNIEJSZE KONTAKTY POLSKO - JAPONSKIE



Stosunki polsko-japońskie mają niezwykle długą historię. W tej kwestii nie powinniśmy mieć, żadnych kompleksów względem innych nacji, gdyż do pierwszego spotkania naszego rodaka z synami Kraju Kwitnącej Wiśni doszło już w roku 1585. Nie miało ono jednak miejsca w Japonii lecz w Rzymie, gdzie odbywający właśnie studia teologiczne przyszły polski prymas Bernard Maciejowski natknął się na czterech ochrzczonych samurajów z Kiusiu, którzy, jak to pobożnym chrześcijanom przystało, odbywali właśnie pielgrzymkę do Wiecznego Miasta, budząc w nim zresztą nielichą sensację. Będącemu zapalonym kolekcjonerem osobliwości Maciejowskiemu udało się przekonać swoich nowych znajomych do podarowania mu japońskiego przekładu fragmentu Psalmów Dawidowych, który po dziś dzień spoczywa w Bibliotece Jagiellońskiej .

✚ Na **odwiedziny pierwszego Polaka** Japończykom przyszło jednak poczekać jeszcze kilkadziesiąt lat. W końcu w roku 1642 do ich ojczyzny przybył polski jezuita Wojciech Męciński. Niestety źle wybrał sobie czas na wizytę, w Japonii od trzydziestu czterech lat trwały prześladowania chrześcijan, a w całym kraju polowano na katolickich duchownych i odstępców od wiary ojców. W tych okolicznościach japońska przygoda Męcińskiego skończyła się tak jak się skończyć musiała, tzn. męczeńską śmiercią.

✚ Z kolei **pierwszym Japończykiem na ziemiach polskich** był major Fukushima Yasumasa. Ten ekscentryczny wojskowy przebywając w roku 1892 Niemczech założył się z grupą niemieckich oficerów, że do domu powróci... konno. Japoński Phileas Fogg jak zapowiedział, tak zrobił i 11 lutego wyruszył w podróż, w trakcie której odwiedził m.in. Polskę. Wrażenie, jakie ziemie nad Wisłą wywarły na majorze, zostało później zawarte w piosence „Wspomnienie o Polsce”, której słowa: *gdym wreszcie znalazł wieś, szarą i posępną* co prawda nie opisywały naszego kraju jako miejsca szczególnie przyjaznego dla życia, ale za to przyczyniły się do rozsławienia jego nazwy wśród Japończyków.

✚ Najciekawszą chyba postacią związaną z **wczesnymi kontaktami polsko - japońskimi** był zbieracz dzieł sztuki Feliks „Manggha” Jasieński, który będąc wielkim miłośnikiem sztuki japońskiej za wszelką cenę chciał przekonać do niej Polaków. Niestety, zorganizowana przez niego w roku 1901 w warszawskiej Zachęcie, wystawa drzeworytów japońskich zakończyła się skandalem, gdyż, jak się okazało, niemający pojęcia o Kraju Kwitnącej Wiśni mieszkańcy zaboru rosyjskiego nie byli w stanie odróżnić Japończyków od Papuasów, a sztuki japońskiej od chińskich pudełek z herbatą. Obrażony Jasieński ze swoją kolekcją wyjechał do Krakowa, gdzie w końcu znalazł pełne zrozumienie dla swojej pasji, a już w trzy lata później warszawiacy pluli sobie w brody, gdyż, w efekcie zwycięstw odniesionych przez Japończyków nad Rosjanami, oczy całego świata zwróciły się na Japonię.

✚ **Piłsudski w Kraju Wschodzącego Słońca.** W czasie wojny japońsko - rosyjskiej do Kraju Wschodzącego Słońca podążyli też Józef Piłsudski i Roman Dmowski. Pierwszy chciał przekonać Japończyków, by pomogli mu przygotować powstanie w Królestwie Kongresowym i zorganizowali walczącą u boku cesarskiej armii jednostkę polską, a drugi zamierzał odwozić ich od tego pomysłu. Był to chyba jeden z najdziwniejszych momentów naszej historii, gdyż niewiele brakowało, by legiony Piłsudskiego wymaszerowały nie z Krakowa, lecz z Tokio i to dziesięć lat wcześniej. Niestety Dmowskiemu udało się pokrzyżować plany towarzysza Ziuka.



Ciekawostki...

SEIJIN-SHIKI, CZYLI WKROCZENIE W DOROSŁOŚĆ



*Gdy tylko kończą się obchody Nowego Roku, w Japonii rozpoczynają się przygotowania do kolejnego święta, drugi poniedziałek stycznia odbywa się bowiem **seijin-shiki** – ceremonia wkrócenia w dorosłość.*

- ✚ *Seijin no hi* (成人の日), czyli "Dzień Dorosłych", jest japońskim świętem narodowym. Ceremonia ta została oficjalnie ustanowiona w 1948 roku.
- ✚ Od 2000 roku jest świętem ruchomym i odbywa się w drugi poniedziałek stycznia. Wcześniej obchodzone było zawsze 15 stycznia.
- ✚ *Seijin-shiki* wywodzi się z tradycji shintoistycznej i jej początki odnaleźć można w ceremonii *genpuku* (元服).
- ✚ Podczas tego święta chłopcy pomiędzy 11 a 17 rokiem życia (zazwyczaj jednak 12-letni) zabierani byli do świątyni swojego ducha opiekuńczego – *kami*. Tam otrzymywali pierwsze „dorosłe” ubrania, a ich włosy układane były w męskie fryzury.
- ✚ Wtedy nadawano im również nowe imiona, z którymi wchodziłi w dorosłe życie.



- ✚ Analogiczną ceremonią wejścia w dorosłe życie dla dziewczynek było *mogi* (裳着).
- ✚ Wiek uczestniczek wydarzenia nie był ustalony, ale zazwyczaj odbywało się to pomiędzy 12 a 16 rokiem życia.
- ✚ Ceremonii przewodziła osoba mająca moralny wpływ na młode dziewczęta. Ubierała je ona w specjalne stroje.
- ✚ Wtedy też po raz pierwszy barwiono dziewczynom zęby na czarno, nakładano ciężki makijaż oraz golono brwi, aby następnie symbolicznie je zaznaczyć.
- ✚ Przejście przez ceremonię oznaczało, że rodzina pragnie wydać córkę za mąż.

- ✚ Obecnie w ceremonii uczestniczą wszyscy, którzy w okresie od 2 kwietnia poprzedniego roku do 1 kwietnia bieżącego roku ukończą 20 lat (niektórzy uczestnicy mają więc 19 lat).
- ✚ Dzień ten jest ważny dla młodych ludzi, gdyż w Japonii przekroczenie 20 roku życia oznacza osiągnięcie pełnoletności, co pozwala na udział w życiu politycznym, a także na legalne palenie papierosów i spożywanie alkoholu.
- ✚ Podczas *seijin-shiki* jej uczestnicy zjeżdżają do swoich rodzinnych stron, gdzie uczestniczą w lokalnych ceremoniach.
- ✚ Przedstawiciele samorządów wygłaszają wtedy przemowy oraz rozdają skromne upominki wszystkim wkraczającym w dorosłość.
- ✚ W ceremonii uczestniczyć mogą również rodziny oraz przyjaciele. Taki trend pojawił się dopiero kilka lat temu.



- ✚ Młode kobiety ubierają się tego dnia w tradycyjne, odświętne stroje.
- ✚ **Furisode** to rodzaj kimona z długimi rękawami. Zazwyczaj uszyte jest z dobrej jakości jedwabiu o żywych kolorach.
- ✚ *Furisode* noszone jest nie tylko podczas *seijin-shiki*, ale również przy okazji ważnych uroczystości, takich jak śluby. Zazwyczaj cena takiego kimona waha się pomiędzy 100 000 jenów a 300 000 jenów (ok. 2900 zł – ok. 8700 zł*), jednakże jego ceny mogą sięgać nawet ponad miliona jenów (ponad 30 tysięcy zł*). Z tego względu często jest ono wypożyczane bądź dziedziczone.





Mężczyźni na tę okazję ubierają zazwyczaj eleganckie garnitury, choć oczywiście zdarzają się wyjątki. Pochodzący z bardziej konserwatywnych rodzin uczestnicy *seijin-shiki* ubierają tradycyjne ciemne kimono i *hakama*.



Mężczyźni w tradycyjnych strojach



Z okazji święta dziewczyny chętnie robią sobie wymyślne fryzury

Po zakończeniu oficjalnej części ceremonii uczestnicy zazwyczaj udają się do świątyń. Następnie młodzi ludzie spędzają czas ze swoimi rodzinami i przyjaciółmi. już podczas przemówień.



TRADYCYJNE STROJE

- ✚ Tradycyjnym strojem tego kraju jest **kimono**.
- ✚ Kimono to tradycyjny ubiór japoński. Dosłownie kimono znaczy coś do noszenia na sobie. Początkowo tym mianem określano każdy strój. Dopiero później zaczęto przypisywać je konkretnemu ubiorowi.
- ✚ Charakteryzuje się długimi rękawami, czasem nawet sięgają one ziemi (dla kobiet niezamężnych) lub są krótsze (dla kobiet zamężnych). Gejsze (kobiety japońskiej sztuki) noszą inne kimona niż wszyscy. Znacznie inne Kimona z dłuższymi rękawami zwane są Furisode, nazwa pochodzi od rękawów oczywiście



- ✚ Założenie takiego kimona nie należy do łatwych czynności i młode kobiety potrzebują pomocy innych. Dlatego też przed ceremonią często udają się do specjalnych salonów, w których przygotowują się do wyjścia.





Kimono to jeden z najpopularniejszych symboli Japonii



kobiet.

Hakama – to jest kimono dla mężczyzn, ale i dla



Oto para w ślubnym kimonie, zwanym Uchikake

W dniu ślubu japońska Panna Młoda jest malowana od stóp do głów na śnieżnobiały kolor, wyraźnie w ten sposób deklarując bogom swoją „czystość”.



Najpiękniejsze kimono ma jednak panna młoda



A oto kimono japońskiej gejszy



Yukata to raczej strój na lato i na festyny. Z tyłu wiązana jest na śliczną, dużą kokardę



Kwieciste kimona to tradycyjne stroje japońskich kobiet



W Korei są znacznie inne stroje niż w Chinach i Japonii. Tam tradycyjnym koreańskim strojem jest Hanbok,

HANBOK





Ludowy strój japoński





Strój operowy



Ciekawostki...

*Shichi-Go-San (七五三) - Święto dzieci
w Japonii*



15 listopada lub w tygodniu, zawierającym tę datę, w Japonii powszechnie można zobaczyć niezwykle urocze dzieciaki, ubrane w różnobarwne kimona, które śpieszą się ze swymi najbliższymi do pobliskiej świątyni.

W tym dniu bowiem obchodzi się starodawne święto, uwielbiane przez wszystkich Japończyków, a mianowicie Shichi-Go-San (七五三), czyli święto dzieci.

- ✚ W pierwszej chwili możemy pomyśleć, że jest to odpowiednik dobrze nam znanego dnia dziecka, obchodzonego 1 czerwca, lecz nic bardziej mylnego.
- ✚ Istotę tej uroczystości odsłania jej nazwa, która w tłumaczeniu brzmi: **Shichi – siedem, Go – go, San – trzy**. To dziecięce święto, ustanowione w epoce **Heian** (794-1185), można nazwać wspólnymi urodzinami wszystkich dzieci, które w tym roku ukończyły 3, 5 i 7 rok życia.
- ✚ Należy jednak wziąć pod uwagę, że określenie wieku według tradycyjnego japońskiego kalendarza różni się od przyjętego w Europie.
- ✚ W celu uzyskania zachodnioeuropejskiego odpowiednika wieku dziecka, zazwyczaj należy odjąć jedynekę, gdyż w tradycyjnym wschodnioazjatyckim systemie określenia lat życia (zwanym **kazoedoshi** (数え年)), okres ciąży jest liczony jako jeden rok.
- ✚ Wobec tego to święto dotyczy latorośli, które w rzeczywistości ukończyły 2, 4 i 6 lat. Obecnie jest również rozpowszechniony system datowania od dnia urodzin (**man nenrei** (満年齢)), który wyrównuje wiek do tradycji zachodniej.
- ✚ Od pradawnych czasów owe nieparzyste liczby w Japonii były uznane za magiczne, szczęśliwe, a odpowiadający im wiek odzwierciedlał ważne, przełomowe etapy dorastania człowieka.
- ✚ W znacznym stopniu to święto było związane z dużą śmiertelnością dzieci, początkowo obchodzone przez domy szlacheckie, uświetniając przeżycie i prosząc o zdrowie latorośli.



- ✚ Wiek 7-miu lat w Japonii jest uważany za najważniejszy etap dorastania małego człowieka.
- ✚ W dawnych czasach wierzono, że wraz z narodzinami dziecka dom zamieszkuje niebiańska istota, lub Jej posłaniec, zatem do tego wieku ich potomek nie jest człowiekiem lecz boskim stworzeniem.
- ✚ Właśnie to przekonanie wyjaśnia zbyt pobłażliwe, na pierwszy rzut oka, podejście japońskich rodziców do swoich maluchów, bezkrytycznie pobłażających każdym ich wybrykom i kaprysom.



- ✚ Gdy jednak dziecko osiągnie „krytyczny” wiek siedmiu lat stosunek do niego radykalnie zmienia się, bowiem od tego momentu przekształca się w zwykłego człowieka, a okres beztróskiego i spokojnego dzieciństwa zostaje zastąpiony wymagającym i rygorystycznym wychowaniem.
- ✚ Mimo to, w czasie święta Shichi-Go-San dzieci są małymi władcami.
- ✚ Rodzice dokładają wszelkich starań, by stało się ono niezapomnianym i wspaniałym momentem w ich życiu.
- ✚ Towarzyszy mu wiele ciekawych rytuałów i tradycji. Za jeden z najstarszych i najważniejszych obrzędów dla chłopców i dziewcząt, które osiągnęły wiek trzech lat, uznaje się rytuał *kamioki* – „zachowanie włosów”.

- ✚ W starożytnej Japonii, we wczesnych latach dzieciństwa, berbeciom golono głowy, by następnie rosły im długie i piękne włosy, zawsze postrzegane jako przedmiot dumy Japończyków.
- ✚ Do dnia *kamioki* chłopcom zapuszczano włosy do takiej długości, by można było związać je z tyłu głowy, a dziewczynkom związano kucyki.



- ✚ Również w średniowieczu chłopcom w wieku 3-ich lat, pochodzącym z arystokratycznych rodzin, po raz pierwszy zakładano hakama – tradycyjne męskie szerokie plisowane spodnie.
- ✚ Później, uroczystość ta odbyła się po osiągnięciu 5-ciu lat. Właśnie w tym wieku samuraje przedstawiali swym panom ich dzieci, wprowadzając je w krąg dorosłych.





- ✚ Dla dziewczynek natomiast ważniejszym wiekiem jest 7 lat, bowiem tego dnia, po raz pierwszy są przewiązywane „dorosłym” pasem do kimono – obi.
- ✚ Uroczystość ta, nazywana *obi-toki* („zmiana pasa”), symbolizuje dorastanie, ponieważ w tym dniu dziewczynka pierwszy raz w życiu ubierać się jak dorosła kobieta.



- ✚ Głównym uroczystym wydarzeniem święta jest wizyta w obiekcie kultu.

Rodzice prowadzą odświętnie ubrane dzieci – trzy i pięcioletnich chłopców oraz trzy i siedmioletnie dziewczynki – do shintoistycznej świątyni, dziękując bogom za to, że rosną one zdrowe i szczęśliwe.

- ✚ W tym dniu dzieci dostają **chitose ame** („tysiącletnie cukierki”). Wyglądają one jak długie, cienkie, czerwono-białe sopelki, symbolizujące zdrowe dorastanie i długie życie.
- ✚ Na ich opakowaniu są narysowane **tsuru-kamei** – dosłownie „żuraw i żółw” (symbole długowieczności i mądrości) oraz **setikubay** – „sosna, bambus i śliwa” (symbole zdrowia i wytrzymałości).



- ✚ W tym dniu tradycyjnie fotografuje się dzieci na pamiątkę, a w związku z cyklicznością święta oraz dużym kosztem tradycyjnych ubrań, co raz częściej są one wypożyczane.





Narodowe stroje kandydatek na Miss Universe 2010

Źródła:

www.pinterest.com

Rakuten

<http://bellecon.wikia.com>

www.wunrn.com

www.haruka-no-kotoba.blogspot.com

<http://www.jwn.ne.jp>

<http://life.forbes.pl/styl-zycia/artykul/Podroze/wyprawa-na-front-wisniowy,3808,1>

<http://japonia-online.pl/article/317>

<https://www.google.pl/search?q=japo%C5%84skie+ogrody>

<http://japonia-online.pl/article/241>

<http://japonia-online.pl/article/32>

travel67.wordpress.com

www.flickr.com

tokyofashion.com

nandemo3.wordpress.com

<http://portal.delfinki.pl/dzieci-swiata/azja/japonia/>

<http://miwako-kama.blog.onet.pl/2009/08/14/tradycyjne-stroje-azji/>

<https://www.google.pl/search?q=Chi%C5%84ska+rodzina&tbm=isch&imgil>

<https://www.google.pl/search?q=kimono+japo%C5%84skiej+gejszy&tbm=isch&imgil>

<http://idn.org.pl/users/iwjar/historia%20japonii.htm>

<https://www.google.pl/search?q=Origami++japonia&source=lnms&tbm>